

A Pécsi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság
Bhar.II.37/2023/8. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2023. évi október hó 27. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A harmadfokú bíróság a rágalmazás vétsége miatt **Terhelt1 és társa** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 3.Bf.281/2022/6. számú ítéletének Terhelt2 II. r. vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Szigetvári Járásbíróság a 2022. október 11-én kihirdetett 2.B.27/2021/36. számú ítéletével Terhelt2 II. r. vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 226. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a magánvádló és jogi képviselője jelentett be fellebbezést Terhelt2 II. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása és intézkedés alkalmazása végett.
- [3] A másodfokon eljáró Pécsi Törvényszék a 2023. április 18-án kihirdetett 3.Bf.281/2022/6. számú ítéletében Terhelt2 II. r. vádlott büntetőjogi felelősségét a Btk. 226. § (1) bekezdésében meghatározott rágalmazás vétségében megállapította és ezért megrovásban részesítette.
- [4] A másodfokú bíróság ítélete ellen Terhelt2 II. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása miatt, felmentése érdekében fellebbezett.
- [5] Terhelt2 II. r. vádlott jogorvoslati kérelmének írásbeli indokolásában előadta, hogy magánvádlól magánvádló pályázata erős egyezőséget mutatott egy debreceni közoktatási intézmény pedagógiai programjával. Utóbbinak a szövege azonban nem egyezett meg más korábbi dokumentum tartalmával, és nem tett említést arról sem, hogy forrásként a magánvádló gondolatait használta volna fel. Megjegyezte, hogy a vizsgált pályázatban az

egyezőség nem volt teljes; a szavak sorrendjének felcserélésével próbálták leplezni a plagizálást. A magánvádló a pályázatában tehát plagizált; az akkori információi birtokában nem is juthatott volna más álláspontra. Hozzátette, hogy a mai napig nem látott olyan bizonyítékot, amely a fenti állítást megcáfolta volna.

- [6] Meglepő volt számára a magánvádlónak az a viselkedése, hogy nem kérte a szembesítését az általa adott véleménnyel; bármikor egyeztetett volna a magánvádlóval, és ha úgy alakul, akkor nyilvánosan változtatta volna meg a leírt véleményét. Állítása szerint a helyi sajtóból és a közösségi médiából értesült arról, hogy a polgármesternek szánt közérdekű bejelentése valamilyen formában nyilvánosságra kerülhetett, hiszen abban felismerte a saját gondolatait. Értetlenségét fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a közérdekű bejelentés tényéből magánvádlól magánvádló miképp vonta le azt a következtetést, hogy a nagy nyilvánosság előtti rágalmazást követte el. Hivatkozott emellett a *plágium* és a *plagizál* szavak értelmezésére is, mellyel kapcsolatban sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság ezekkel érdemben nem foglalkozott. Mindezekre tekintettel kérte a felmentését a vád alól.
- [7] A pótmagánvádló jogi képviselője a jogorvoslattal megtámadott másodfokú határozat helybenhagyását kérte.

[8] **II.**

- [9] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén. A Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja szerint pedig ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett. Ez utóbbi történt a jelen ügyben is, ezért a Terhelt2 II. r. vádlott által bejelentett, az ellentétes döntést sérelmező jogorvoslati kérelem joghatályos fellebbezésként megnyitotta a harmadfokú felülbírálat lehetőségét.
- [10] A harmadfokú bíróság – a Be. 618. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján – a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett döntését, továbbá azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, valamint az első- és másodfokú bírósági eljárás bírálta felül. A felülbírálat ezért nem terjedt ki az ítéletnek Terhelt1 I. r. vádlottra vonatkozó részére, mely másodfokon jogerőre emelkedett. Ezen túlmenően – figyelemmel a Be. 618. § (2) bekezdésére is – hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.
- [11] Ennek során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az első-, illetve másodfokon eljáró bíróságok a perrendi előírásokat megtartották, így nem merült fel olyan – a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében írt kihatással bíró, ún. relatív – eljárási szabálysértés, mely az ügy harmadfokú elbírálásának akadályát képezte volna. A másodfokú bíróság ítéletét ezért nem kellett hatályon kívül helyezni.
- [12] A Be. 619. § (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.
- [13] A harmadfokú bíróság észlelte, hogy a másodfokú bíróság ítéletének alapjául szolgáló, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás személyi része a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontja alapján megalapozatlan, ezért azt a Be. 619. § (3) bekezdésének a) pontja szerint –

kizárólag Terhelt2 II. r. vádlott előéleti adatai vonatkozásában – a harmadfokú eljárásban beszerzett erkölcsi bizonyítvány alapján akként helyesbítette, hogy a Szigetvári Járásbíróság 2.B.27/2021/36. számú ítéletének [18] pontját mellőzte, megállapítva egyúttal azt, hogy büntetlen előéletű.

- [14] E helyesbítést az indokolta, hogy a Btk. 97. § (2) bekezdése értelmében a büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. Kivételt ez alól mindössze a – jelen esetben jelentőséggel nem bíró – visszaesés, és az ahhoz fűződő hátrányos jogkövetkezmények képezhetnek. Miután azonban Terhelt2 II. r. vádlott esetében a megelőző büntetést törölték a nyilvántartásból, büntetlen előéletűnek tekintendő (*BH 2019.154.*).
- [15] Ezt meghaladóan a Be. 592. § (2) bekezdésében meghatározott megalapozatlansági hibát vagy hiányosságot a másodfokú bíróság által irányadónak tekintett tényállás tekintetében a harmadfokú bíróság nem észlelt: az hiánytalan, kellően felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.
- [16] Az elsőfokú bírósággal szemben a másodfokú bíróság helytállóan ismerte fel, hogy ai középiskolai igazgatói állással összefüggő feladatkör nem jár együtt államhatalmi jogkörök gyakorlásával, azonban az ilyen tisztséget betöltő személy közfeladatot lát el és közpénzből gazdálkodik, ezért *közérdek* az, hogy a társadalmilag jelentős pozíciót az arra szakmailag és erkölcsileg alkalmas személy töltsse be. Erre figyelemmel pedig törvényesen került sor az elsőfokú bíróság részéről a valóság bizonyításának lefolytatására, hiszen annak a Btk. 229. § (2) bekezdésében írt feltételei fennállnak.
- [17] Okszerűen vonta le a másodfokú bíróság azt a következtetést is, hogy a valóság bizonyítása nem vezetett eredményre; ennek során éppen azt lehetett megállapítani, hogy a magánvádló nem Terhelt2 II. r. vádlott által hivatkozotti oktatási intézmény pedagógiai programjából vette át a pályázatának egy részét, hanem az a saját szellemi terméke volt. Ennek ténybeli alapját is helyesen jelölte meg az elsőfokú bíróság által beszerzett és megvizsgált okirati bizonyítékokban. Ebből azonban a harmadfokú bíróság is kizárólag azt a következtetést vonhatta le, hogy a magánvádló nem plagizált.
- [18] Terhelt2 II. r. vádlott ezért nem hivatkozhat alappal arra, hogy a szövegek egyezősége a magánvádló által elkövetett plagizálást jelenti; abból ugyanis, hogy a magánvádló pályázatának szövege ai oktatási intézmény egyik dokumentumával megegyezik, szükségszerűen nem következik, hogy a magánvádló más szellemi termékét használta volna fel.
- [19] A másodfokú bíróság által ekként elfogadott és a fentiekben helyesbített tényállás a Be. 619. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú eljárásban is irányadó volt.

- [20] **III.**
- [21] Megalapozottan helyezkedett a másodfokú bíróság arra az álláspontra, hogy a Terhelt2 II. r. vádlott által használt kijelentés, mely szerint a magánvádló plagizált, alkalmas a becsület csorbítására. Ilyen tartalmú közlése ugyanis – mely nem csupán a más szellemi termékének átvételére vonatkozó gyanút vetette fel, hanem ezen túlmenően ennek okaként a magánvádló felróható magatartását is állította – a magánvádló szakmai és erkölcsi alkalmasságát vonja kétségbe.

- [22] A fentiekben túlmenően nem volt elfogadható Terhelt2 II. r. vádlottnak az a védekezése sem, mely szerint ő csupán közérdekű bejelentést tett a polgármester felé.
- [23] Helytállóan történt e körben a másodfokú bíróság részéről a Legfelsőbb Bíróság gyakorlatának meghivatkozása (Bfv.841/2009. számú határozat), mely szerint nem a cselekmény társadalomra veszélyességét kizáró ok, ha az elkövető a becsület csorbítására alkalmas kijelentését, közlését közérdekű bejelentéssel teszi meg. Helyesen került sor ebben a körben az EBH 2011.2394. számú elvi döntés alkalmazhatóságának kizárása is, mely a jelen ügyre nem vonatkoztatható.
- [24] Osztotta a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróságnak azt a véleményét is, mely szerint a büntetőjogi felelősség szempontjából nincs jelentősége annak, hogy Terhelt2 II. r. vádlott tudott-e a közérdekű bejelentésében állított tények valótlanágáról; így büntethetőségének nem akadálya az sem, hogy az általa állított tényeket tévedése folytán valónak hitte (*gondatlan hamis közlés*). E körben ugyanis – a több évtizedes ítélkezési gyakorlat szerint – az állított tény valóságtartalmának ellenőrzése Terhelt2 II. r. vádlottat terhelte, mellyel kapcsolatban a tőle elvárható körütekintést elmulasztotta; nem tisztázta ugyanis az észlelt egyezőség okát. Erre figyelemmel a jogorvoslati kérelmében kifejtettekkel szemben nem hivatkozhat arra, hogy az akkori információi birtokában a vizsgálata során nem juthatott más következtetésre.
- [25] A fentiekre figyelemmel törvényesen került sor a másodfokú bíróság részéről Terhelt2 II. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására.
- [26] Következésképpen Terhelt2 II. r. vádlott felmentést célzó fellebbezése nem volt megalapozott.
- [27] A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket a másodfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel, és azokat a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte. E tekintetben csupán azzal kellett helyesbíteni a másodfokú bíróság ítéletének indokolását, hogy Terhelt2 II. r. vádlott büntetlen előéletű, terhére ekként súlyosító körülmény nem értékelhető.
- [28] Terhelt2 II. r. vádlott terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlya, a bűnösségének foka, valamint a javára értékelhető enyhítő körülmények figyelembevételével a másodfokú bíróság által alkalmazott joghátrányt a harmadfokú bíróság megfelelőnek találta, mely messzemenően méltányos és alkalmas a Btk. 79.§-ában meghatározott büntetési célok elérésére.
- [29] Mindezek alapján a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság fellebbezéssel megtámadott ítéletét a Be. 623. §-a alapján – helyes indokainál fogva – helybenhagyta.

P é c s, 2023. október 27.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Sándor s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 3.Bf.281/2022/6. számú ítéletének Terhelt2 II. r. vádlottra vonatkozó része a Pécsi Ítéltábla Bhar.II.37/2023/8. számú végzése folytán a 2023. évi október hó 27. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke